

Vrijdag 21 oktober

De komende dagen ga ik verkort weergeven. Het is nu dinsdag als ik dit zit te typen. Op dit moment heb ik problemen om mijn mail te openen. Na inloggen op internet krijg steeds de boodschap dat de site niet te openen is. Vreemd, ik heb inmiddels al mijn kennis op PC gebied geprobeerd, maar het lukt me niet om de mail te openen. Wel kan ik de sites van Nos Nieuws en Alblasserdam Nieuws gewoon openen.

Vandaag vooral bezig geweest om mijn bezoek aan Gracious en David Lusale voor te bereiden. Zij wonen in Kabwe op ongeveer 2 uur rijden ten noorden van Lusaka. Het weekend heb ik bij hen afgesproken. Om drie uur rijdt ik van de Missie met de Toyota Hilux naar de asfaltweg. Bridgit gaat met me mee, want zij moet in Mazabuka zijn. Net op de asfaltweg is een soort stopplaats "Sunshine" geheten. Daar stapt Bridgit over op een minibus naar Mazabuka en ik ga wachten op Aggrey. Met hem heb ik afgesproken dat hij me naar Kabwe gaat rijden. Zelf zie ik het niet zitten om door het drukke Lusaka te rijden. Om vier uur heb ik afgesproken met Aggrey, maar hij komt niet opdagen. Ik bel hem en hij zegt dat hij er aan komt. Pas om kwart over zes komt Aggrey opdagen. Inmiddels is het al bijna donker geworden. Ik baal wel, maar dit is Afrika. We rijden dus heel de weg in het donker en om kwart voor elf bereiken we Kabwe, waar David al staat te wachten om ons voor te rijden naar de plek waar ze wonen. Leuk om elkaar weer eens te ontmoeten. Gracious heeft nog eten voor ons klaargemaakt, Na twaalfen gaan we pas naar bed.

Zaterdag 22 oktober

Om negen uur ontbijt, bij Gracious is alles goed verzorgd. David en Gracious wonen op de campus van een opleidingsschool voor basis artsen (CO's). Het is een onderdeel van Chainama, een school in Lusaka, waar David directeur was. Ze hebben hem gevraagd om de school in Kabwe op te zetten. Gracious geeft hier ook les in de praktijkbegeleiding. Het is een prachtig gebouw en de huizen waar de Lusale's in wonen is ook mooi en ruim. Aggrey en ik hebben een aparte slaapkamer en we hebben heerlijk geslapen. Na een rondje over het terrein en door de gebouwen, gaan we met de auto Kabwe verkennen en David

laat ons de belangrijkste plekjes zien. Er zijn twee universiteiten en twee ziekenhuizen. Er was hier een grote kolenmijn, maar die is inmiddels gesloten. Kabwe is een vrij grote stad merken we. Buiten de stad eten we kipvleugels met frites in een soort wegrestaurant. In de stad worden we nog verrast met een softijsje. De rest van de dag zitten we heerlijk in de schaduw te kletsen, vooral over hoe de Missie op dit moment draait.

Zondag 23 oktober

We staan om zeven uur op want om acht uur begint hier de kerkdienst. Altijd weer een belevenis om een andere kerkdienst mee te maken. We gaan naar de Brethren in Christ Church, een grote hal met heel veel losse stoelen in rijen. De dienst begint met lofprijzing, een stevige band met een koor doet haar uiterste best om daar vorm aan te geven. Liederen worden met een beamer geprojecteerd. Er volgt een praktische preek over "vergeven". Goed te volgen allemaal, alles in het Engels. Na de dienst worden de gasten uitgenodigd om met een ouderling naar een aparte ruimte gaan, waar we uitleg krijgen over wat er voor activiteiten er in de kerk zijn, waar nieuwkomers gevraagd worden zich bij aan te sluiten. Ik denk dat er zo'n 14 mensen zijn die éénmalig de kerk bezoeken of er voor de eerste keer zijn. We krijgen een verfrissing en twee koekjes ter verwelkoming. Aggrey en ik laten ons ook nog even bij de predikant introduceren en we vertellen waar we vandaag komen en éénmalige gasten zijn. David en Gracious zitten te wachten in de auto ze denken wellicht waar blijven ze nauw.

Omdat we omstreeks twaalf uur weer terug naar de Missie willen rijden, komen we niet weg voordat we nog de lunch hebben gebruikt. Het lukt om even over twaalfen weg te rijden na een leuk en gezellig bezoek. Onderweg belt Febby dat Friday graag mee wil rijden vanuit Lusaka. Onderweg kopen we nog vier watermeloenen. In deze streek worden er veel gekweekt. In Lusaka vinden we al gauw Friday, zodat we ook het laatste stuk naar de Missie kunnen aanvangen. Het is wel erg heet om overdag te rijden. Bij Sunshine stapt Aggrey uit met een watermeloen en wij rijden naar de Missie, waar we om kwart voor zes aankomen. Alles is goed gegaan.

De hele dag is er geen elektriciteit geweest op de Missie. 's-avond komt het even terug, maar de hele nacht blijft de spanning weg. Het is stikdonker hier.

Maandag 24 oktober

Ik vrees voor mijn diepvries, want de hele dag is er geen stroom. Er schijnt een probleem te zijn met een voedingsschakelaar in de hoogspanning. Gibson heeft een paar keer met Zesco gebeld om te zeggen dat ze op moeten schieten. Uiteindelijk om vijf uur is er weer spanning. Mijn diepvriesje heeft het uitgehouden, mede dankzij een tweeliter fles bevroren water, die ik er uit voorzorg heb ik gezet. Het is vandaag een vrije dag voor Zambia, Independence Day. Zonder stroom en een vrije dag, dan is het wat saai op de Missie. Ik ga na de middag buiten zitten met een boek, want het is erg stil hier. Mailen gaat nog steeds niet.

Dinsdag 25 oktober

Vandaag weer een gewone werkdag gelukkig. De tuinmannen zijn bezig om ruimte maken op de grote tuin om een goede afscheiding te zetten. Daarvoor steken ze stekelbosjes in de brand die tot nu als afscheiding dienst deden. Dit heeft echter nooit goed gewerkt. Beesten konden altijd nog op de tuin komen om een ravage aan te richten. Ook was er veel onderhoud aan. Nu wil men een gazen afscheiding maken, gefinancierd door de FCMH. Het in brand steken is een heel gedoe. Er worden waterslangen gereed gehouden om het vuur te kunnen beheersen. Alles is zo droog hier en dus ook de stekelbosjes. Als de brand erin is komen er servals (een soort wilde katten) tevoorschijn.. Een hele menigte van jongens en honden gaan er achter aan en er worden er drie gedood. Een heel gedoe. De staart schijnt een

geneeskragtige werking te hebben. Obed en Rafael eisen dat ze de punt van de staart krijgen. Na de middag gaan ze verder en het is een groot vuur. Het geeft nog meer hitte naast de natuurlijke warmte. Met water worden de grasafscheidings in de compound nat gehouden. Toch ontstaat bij een afscheiding brand en met man en macht wordt er geblust. Kantje boord, want als dit niet wordt gedaan dan vliegt alles in de fik.

Het is de bedoeling dat we vanavond de video van David verder gaan vertonen. Alles is voorbereid als om zeven uur de spanning wegvalt. Dus geen video. Om kwart over acht is

er weer spanning, maar het is te laat om nog te starten. De mensen worden weggestuurd door Piston. Uitstel tot morgenavond.

Woensdag 26 oktober

Vannacht is de vader van Piston, meneer Meya, overleden. Na een operatie aan zijn urinewegen is hij niet meer opgeknapt. Hij woonde net buiten de Missie. Vannacht is zijn lichaam met een auto naar een mortuarium in Mazabuka gebracht. Vrijdag zal hij bij zijn huis worden begraven. Ook van de Missie wordt verwacht dat ze meehelpt de begrafenis te regelen. Daarom worden afspraken gemaakt met de staf wie wat regelt. Begravenissen hebben hier een hele impact. Het werk op de Missie ligt nagenoeg stil. Alleen in de poli's is wat activiteit. Aan het einde van de dag gaat de hele staf naar het sterfhuis voor het eerste bezoek. Ze nemen daarbij maïsmeel, bakolie en witte kolen mee. Ook is er geld ingezameld onder de staf als gift voor de kosten. In de regel komt de hele community naar het sterfhuis en iedereen neemt een gift mee. Er wordt driftig gekookt voor al die mensen.

Vandaag met Lafter afgesproken om een wees in Magoya op te zoeken. Om acht uur zijn we reisvaardig. Spencer rijdt ons en we gaan over de dirtroads binnendoor. Om kwart voor tien bereiken we de plek waar Rex woont bij zijn oma. Krukjes worden aangesleept en we zitten in de schaduw op het erf. Een heerlijk bries geeft verkoeling. Rex is drie keer gezakt voor het examen van Grade 9. Dit jaar is hij niet meer naar school geweest. Toch vindt hij dat hij opnieuw naar school wil. We spreken af dat de bal bij hem ligt en naar de Missie komt als hij iets heeft kunnen regelen.

Via de grote weg gaan we naar Mazabuka om daar nog wat boodschappen te doen. We kopen o.a. 10 witte kolen om aan de fam. Meya te geven. Ook gaan we nog langs Social Welfare om te horen wat er nu met de baby gaat gebeuren van de moeder die mentaal ziek is. De grootouders moeten nog steeds een beslissing nemen of ze de baby bij ons in het weeshuis willen onder brengen. Er is veel ruis ontstaan rond deze plaatsing. Zo gaan er praatjes dat je de baby niet meer terug krijgt en dat je elke dag moet betalen voor de verzorging. Het zijn verhalen die niet waar zijn en Social Welfare heeft dat de grootouders moeten uitleggen. We wachten maar af. Om drie uur bereiken we de Missie weer.

De videovertoning wordt uitgesteld, het is niet gepast om dit door te laten gaan, terwijl op 50 meter afstand iemand is overleden. Wordt waarschijnlijk pas maandag voor een volgende poging.

Donderdag 27 oktober

Vandaag niet veel kunnen doen. De spanning is weer de hele dag niet aanwezig. Met Friday probeer ik de internet problemen op te lossen, met als gevolg dat de batterij van mijn laptop leeg raakt. Hij belt ook nog met de provider en wordt van het kastje naar de muur gestuurd. We zullen worden

terug gebeld, maar tot zover niets gehoord.

Het voetbalteam wil graag het lichaam van de heer Meya begeleiden als dat vanmiddag uit Mazabuka wordt opgehaald. Meya was jaren de voorzitter van het team. Ze komen aan mij een bijdrage vragen voor de transportkosten.

Na de middag maak ik een rondje over de tuinen met Febby. Ze verwacht veel van de afzettingen en wil productie gaan draaien. Er is een tekort aan groente in de omgeving, dus ze denkt dat er afzet mogelijkheden zijn. Het is natuurlijk ook gezond om groente te eten.

Vrijdag 28 oktober

Ook vandaag een wat suffe dag doorgemaakt. De begrafenis van Meya is vandaag en daar is alles op afgestemd. Op de Missie is ook alles gesloten. Het hele personeel is erbij aanwezig en naar mijn

gevoel de hele community. Begrafenissen hebben een ruime belangstelling. Zelf dub ik om ernaar toe te gaan, maar ik voel me niet zo geroepen om daar als enige blanke door iedereen te worden bekeken. Ook van het personeel vraagt niemand aan me om mee te gaan. Later hoor ik dat iedere bezoeker aan de begrafenis te eten krijgt. Omdat het aan het einde van het seizoen is heeft men in de community niet veel te eten meer in de hutten. Daarom een gratis maaltijd gaat er wel in en is meegenomen.

Om negen uur valt de spanning ook weer uit en het duurt weer de hele dag. Ik lees een boek en heb het gevoel dat ik vakantie heb. Na de middag komt Bbuna nog buurten en we proberen of met zijn internet dongel mijn probleem met internet kan worden opgelost, echter ook zonder resultaat. Ik spreek met Davis Green af dat ik morgen naar zijn boerderij kom om daar op Wi-Fi te kunnen inloggen. Ik hoop dat ik dan dit verslag aan jullie kan versturen.

Gracious Lusale	voorheen manager van de missie/lid board Zambia
David Lusala	lid board Zambia
Bridget	verpleegkundige
Aggrey	vroegere chauffeur en nu goede vriend
Febby	manager missie, EHT gezondheidswerker
Friday	Arts in het ziekenhuis (als vrijwilliger)
Piston	pastor en boekhouder
Bbuna	pastor en ass. manager